

=concept=

Verslag **Bijeenkomst Duurzame accommodaties fase 2**

Datum: 04-11-2015
Tijd: 19.30 – 21.00 uur
Plaats: Wijksteunpunt Amusant
Aanwezig:
Namens de gemeente: Corry de Koster (projectmanager)
Eugene Lebon (stadsdeelmanager)
Frans Drissen (projectmedewerker)
Wethouder Leon Geilen

Vertegenwoordigde organisaties: FC Geleen Zuid
Ozo doe ik mee
KBO Geleen Zuid
Vivantes
PAGB
Scouting Verkenners Kluis Geleen
Wijkplatform Geleen Zuid & Kluis

1. Introductie

Eugene Lebon heet iedereen namens de gemeente Sittard-Geleen van harte welkom op deze bijeenkomst en stelt de vertegenwoordigers namens de gemeente voor. Het doel van deze avond is om samen, aan de hand van de samenvatting van de analyse van de uw buurt, na te denken en te praten over de toekomst maatschappelijke accommodaties binnen de gemeente. Dat gebeurt de komende periode in alle twaalf clusters van buurten/wijken/kernen. Vervolgens geeft hij het woord aan Corry de Koster voor een presentatie over de inhoud en stand van zaken van de bestuursopdracht Duurzame accommodaties.

Er wordt een verslag opgesteld dat zal worden verspreid onder de aanwezigen.

2. Presentatie

Aanleiding

In de eerdere bijeenkomsten is een filmpje getoond, dat duidelijk aangeeft wat de aanleiding is voor de bestuursopdracht. De bevolkingssamenstelling wijzigt. Er komen steeds meer ouderen die ouder worden en steeds minder jongeren. Maar ook andere ontwikkelingen zijn van invloed, zoals toenemende mobiliteit, digitalisering van de samenleving en individualisering. Dat is van invloed op het gebruik van accommodaties en leidt nu al tot leegstand.

De gemeente wil deze ontwikkelingen niet op zijn beloop laten en daarom samen met het maatschappelijk veld een toekomstvisie voor het geheel aan maatschappelijke accommodaties samenstellen.

Invalshoeken

Invalshoeken daarbij zijn: Accommodaties moeten

- geschikt zijn voor de activiteiten die er in plaatsvinden nu en in de toekomst;
- niet te groot of te klein zijn, te weinig of teveel;
- op een redelijke afstand liggen voor het soort voorziening, waar het om gaat;
- betaalbaar zijn voor gebruiker en verhuurder.

Uitgangspunt is verder dat er bestaande accommodaties gebruikt worden om te voorkomen dat er leegstand en verloedering ontstaat.

Minder overheid, meer burger

Het maken van de toekomstvisie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In de verschillende stappen van het plan van aanpak is dan ook steeds een interactief traject ingebouwd voor overleg met het maatschappelijke veld.

In het voorjaar zijn er twaalf bijeenkomsten geweest waarbij de uitgangspunten voor de toekomstvisie ter discussie stonden. Op basis daarvan heeft de gemeenteraad op 8 juli 2015 het Beleidskader Duurzame accommodatie vastgesteld. In het traject dat nu plaatsvindt, wordt getoetst of de analyse die de gemeente van elk cluster gemaakt heeft juist is en wat toepassing van het beleidskader betekent.

Dat moet leiden tot een toekomstvisie die in december in de gemeenteraad wordt behandeld en die richting geeft, dus nog geen keuzes maakt op accommodatieniveau, maar wel aangeeft welke kant het opgaat. Wat zien we? Zitten we inderdaad te ruim in ons jasje voor wat betreft aantal accommodaties en/of bezettingsgraad? Waar is er te veel of te weinig van? Valt al iets zeggen over accommodaties zelf? Liggen er zaken vast?

In die toekomstvisie zullen deelopdrachten geformuleerd worden. Die deelopdrachten worden dan in 2016 samen met aanbieders en gebruikers van accommodaties in de verschillende clusters uitgewerkt tot een uitvoeringsplan.

Spreidingsmatrix

Vervolgens wordt de spreidingsmatrix uit het Beleidskader toegelicht. Er zijn voorzieningen waarvan het voldoende is dat ze op stadsdeelniveau of gemeentelijk niveau beschikbaar zijn (zoals grote sporthallen of de schouwburg). Maar er zijn ook voorzieningen waarvan in het Beleidskader is vastgelegd dat ze op clusterniveau of zelfs buurniveau beschikbaar moeten zijn. De grote lijn is dat alleen ontmoetingsruimten nu en in de toekomst op buurniveau (minder dan 6 minuten lopen) beschikbaar moeten zijn. Dat hoeft niet per se in een gemeenschapshuis te zijn, maar kan ook een andere gebouw zijn dat geschikt is als ontmoetingsruimte of ruimte voor bijv. ouderengymnastiek. Voor de overige functies (zoals basisscholen en gemeenschapshuizen) geldt een geleidelijk opschaling naar clusterniveau (minder dan 12 minuten lopen).

Selectiecriteria

Stel dat in een buurt verschillende ontmoetingsmogelijkheden zijn, die slecht bezet zijn en waarvan de exploitatie niet rond is, dan ligt het in de lijn te verminderen. Volgens het door de gemeenteraad vastgestelde Beleidskader wordt er dan eerst gekeken naar de geschiktheid van de gebouwen op de volgende aspecten:

- Functionele kwaliteit (Is de accommodatie geschikt of geschikt te maken voor de activiteiten, die er in moeten plaatsvinden?).
- Belevingswaarde en omgevingskwaliteit (Bijv. Is het gebouw toegankelijk, laagdrempelig. Kun je er parkeren? Is omgeving veilig?)
- Duurzame exploitatie (Is de exploitatie voor gebruikers en verhuurder in balans, liefst zonder subsidie? En als er subsidie nodig is dan alleen als de maatschappelijke invulling aan de maat is. Zijn de verenigingen toekomstbestendig (aantal leden, bestuur)?
- Technische kwaliteit (Wordt voldaan aan de wet, aan milieueisen, etc.)
- Afstemming (Is er draagvlak bij aanbieders en gebruikers? Zijn er goede afspraken over beheer van multifunctionele accommodaties?)
- Toekomstperspectief bij voornemen tot afstoten (Zijn er lopende huurcontracten. Is het pand wel of niet gemeentelijk? Is er een andere bestemming voor het gebouw?)

Ook kan er reden zijn voor maatwerk. Bijv. vanwege ligging versus leefbaarheid of dreigende verloedering monumentale panden (vb. Gemmakerk). Ook kan het zijn dat een accommodatie die niet past in spreidingsmatrix, uitstekend wordt benut en daarom sowieso bestaansrecht heeft.

Getrapte besluitvorming

Na analyse op basis van de selectiecriteria, kan het zijn dat er meerdere accommodaties of

geschikt te maken zijn. Hoe dan wordt dan de keuze bepaald? In het Beleidskader is daar voor een getrapte vorm van besluitvorming vastgesteld:

1. De spreidingsmatrix is leidend;
2. Vervolgens wordt bekeken welke bestaande accommodaties geschikt of geschikt te maken zijn;
3. Daarna wordt er een financiële doorrekening gemaakt waaruit het economisch meest voordelige scenario wordt gekozen. Leegstaand vastgoed wordt afgestoten of gesloopt;
4. Afwijking vindt alleen plaats alleen op basis van
 - a. externe financiering van investering of exploitatie en/of
 - b. aantoonbaar draagvlak en gebruik van minimaal 60% en/of
 - c. noodzaak tot instandhouding van beeldbepalende panden en monumenten.
5. Er geldt een overgangstermijn en overgangsregeling van 5 jaar na besluitvorming om de ideale situatie te bereiken.

De Gemmakerk is een voorbeeld van criterium 4.a. en 4.c.

Er wordt voor gepleit om de vrijheid van onderwijs –er ligt onder andere een Protestantse school in Geleen Zuid- te behouden. Geantwoord wordt dat er volgens de spreidingsmatrix in elk cluster een basisschool moet zijn. Bijzondere scholen trekken ook vaak kinderen uit de omgeving en niet alleen kinderen uit de eigen buurt. Voor scholen gelden er ook normen van het Rijk.

3. CLUSTERANALYSE

De analyse is van tevoren toegezonden en ook voor ieder uitgeprint. Deze wordt in twee delen toegelicht en ter controle doorgenomen. De bewoners en organisaties zijn immers bij uitstek degenen die hun buurt kennen en weten wat er aan activiteiten en accommodaties zijn.

Toelichting t.a.v. het algemene gedeelte a t/m f :

- De algemene karakteristiek is overgenomen uit het stadsdeelprogramma;
- Over het algemeen geldt dat de herkomst van leden en bezoekers voor circa 50% uit de eigen buurt of aangrenzende buurten afkomstig is, behalve bijv. in Centrum Sittard dat een regionale functie heeft;
- De cijfers over bevolkingsontwikkelingen in het cluster zijn afkomstig van het ETIL. Ontwikkelingen zoals nieuwbouw in een buurt zijn hier niet in meegenomen;
- In de vorige gesprekken met organisaties werd aangegeven dat er nu al actie moet worden ondernomen.

De analyse onder a t/m f wordt herkend. De volgende opmerkingen worden geplaatst:

- Wijziging: De wijk Kluis is gebouwd in de jaren 50.
- Het noodzakelijk zijn van een beheersorganisatie wordt genuanceerd. Een betere omschrijving is: *'Een beheersorganisatie is wenselijk of kan noodzakelijk zijn'*. Er zijn namelijk ook voorbeelden voorhanden van locaties die draaien zonder beheersorganisatie.
- Over het algemeen wijkt deze wijk niet af van het geheel.
- Er komen bewoners van Lindenheuvel naar activiteiten die aldaar niet worden aangeboden. Dit is ook in andere clusters het geval: als het aanbod maar goed is, komen er (ook) bezoekers uit andere clusters en zelfs andere gemeenten.
- Het is duidelijk dat er steeds meer ouderen komen en minder jongeren. Momenteel is de ouderenpopulatie in het cluster al groot.
- De uitkomsten van het burgeronderzoek zijn herkenbaar.

Ook de specificatie van huidige accommodaties en gebruikers wordt kort toegelicht.

- Het overzicht is samengesteld aan de hand van verschillende gemeentelijke administraties en een inventarisatie onder 1100 organisaties, waarvan er 700 gereageerd hebben;
- De aangegeven bezetting is geflatteerd. Als één organisatie één ruimte in een multifunctionele accommodatie op en vast tijdstip minimaal eenmaal per twee weken

gebruikt, kleurt het vakje rood. Zie bijv. scholen voor primair onderwijs, waarvan het bezettingsoverzicht op de woensdag en in de avonduren groengekleurd is.

- Voor een aantal met name genoemde panden geldt het gemeentelijke accommodatie beleid. Exploitanten of gebruikers krijgen een gemeentelijke subsidie in de huisvestingskosten (bijvoorbeeld in de vorm van een tegemoetkoming in of korting op de huur of vergoeding eigenaarsonderhoud).

De gecorrigeerde versie van de analyse wordt een bijlage bij de raadsnota en is voor iedereen ter inzage. Er is nog een week de tijd om aanvullingen en correcties door te geven via accommodaties@sittard-geleen.nl.

De inventarisatie is echter nog niet compleet. Voor de start van het uitvoeringsplan worden de gegevens aangevuld. De organisaties en verenigingen die nog niet hebben gereageerd, zullen nogmaals worden verzocht de vragenlijst en inventarisatie in te vullen.

Ook de inventarisatie wordt herkend op enkele aanvullingen na. De volgende correcties en opmerkingen worden doorgegeven:

- Voormalige Pastorie Christus Koningparochie gaat in verhuur. Dit zou niet correct zijn. Wordt nagevraagd
- Een verzoek voor het gebruik van de multifunctionele ruimten in is kerk is afgewezen vanwege teveel lawaai en geluidsoverlast. De kerk wil de sfeer van de kerk blijven behouden.
- De adressering van de voetbalaccommodatie Geleen Zuid is niet correct.
- Afghaanse Culturele Vereniging is gevestigd in Wiekhoes (en niet in Plenkhoes)
- De maandagavondbezetting bij Amusant is niet correct. Op die avond is sjoelen in het Plenkhoes.
- In het Plenkhoes is een grote ruimte achterdoor waar bijna niemand weet van heeft. Hier kan nog invulling aan worden gegeven. Het betreft de voormalige bibliotheek die eigendom is van de gemeente. Er zijn geen kandidaten om deze ruimtes te huren.
- Plenkhoes/Wiekhoes/bibliotheek ziet er niet aantrekkelijk uit. De woensdagochtend is bezet door een volksdansgroep en gymclub bij Verkenners Kluis, dat eigenlijk ook fungeert als multifunctionele accommodatie

Algemene vragen en opmerkingen nav presentatie en analyse

- Alle actieve branches waar mensen samenkomen en samen iets ondernemen zijn bij de inventarisatie betrokken, commercieel en gemeentelijk. Als winkeliersverenigingen een bijdrage kunnen/willen leveren, dan kan dat. De activiteiten staan centraal.

4. Interactief programma

Na de presentatie worden de deelnemers verzocht aan de hand van kleurkaartjes plaats te nemen aan 3 statafels en een vrije discussie te voeren. Op de tafels liggen plattegronden van het cluster met daarop ingetekend buurtcirkels met een doorsnede van 1 km. Van de rand tot het centrum van de cirkel is minder dan 6 minuten lopen. Ook de verschillende accommodaties zijn aangegeven:

Verzocht wordt om de volgende vragen te beantwoorden:

1. Is het aantal en de plaats van de buurtcirkels correct? (Cirkels correct? Plaats en aantal? Spreidingsmatrix)
2. Welke accommodaties zijn het meest geschikt als ontmoetingsruimte en waarom?
3. Mogelijke herschikking inclusief en exclusief Plenkhoes (momenteel zit er veel gemeentelijke subsidie op het Plenkhoes, maar het is niet uitnodigend en niet goed bezet).

Na het interactieve deel worden de bevindingen plenair teruggekoppeld. Iedere groep presenteert zelf de verzamelde inzichten en ideeën aan alle deelnemers.

Resultaten:

- De spreidingsmatrix is goed, goed verdeeld. Maar de cirkels moeten niet statisch zijn.

- De geschiktheid als ontmoetingsruimte is sterk afhankelijk van de doelgroep.
- Een buurtvereniging bijvoorbeeld is sterk buurtgebonden en kun je niet buiten de buurt plaatsen.
- Samenwerking tussen verenigingen en organisatie in één gebouw heeft tijd nodig; uit het verleden is gebleken dat dit een proces is van jaren.
- Het Scoutinggebouw Wijksteunpunt Amusant, Fennel en Wiekhoes geschikt.
- Het Plenkhoes wordt niet genoemd omdat het als te grootschalig wordt ervaren. De doelgroep van Plenkhoes komt ook bij Wijksteunpunt Amusant.
- Wijksteunpunt Amusant heeft nu van alles in huis en werkt ook samen met het tegenoverliggende sportcentrum. Het is voor meerdere doelgroepen geschikt. Indien er meer activiteiten gaan plaatsvinden is de vraag of het groot genoeg is.
- Ouders van kinderen (nieuwkomers) maken 's middags gebruik van de school. Deze doelgroep is niet afhankelijk van het Plenkhoes.
- De scholen kunnen na drie uur 's middags beter benut worden. Ook de kerken kunnen meer benut worden.
- Benadrukt wordt dat ernaar gestreefd wordt de vitale accommodaties open te houden.
- De aanwezigen vragen te onderzoeken hoe de zalen van het Plenkhoes benut worden. Het Plenkhoes wordt als niet uitnodigend ervaren, men is ontevreden over de service, omdat bij reserveringen voor kleine groepen niet worden gedaan).
- Voor grootschalige activiteiten zijn Heremiet en de Pastoor van Arskerk ook geschikt.
- Amusant ligt in het hart van de wijk. Aan de andere kant ligt buurtcentrum Heremiet centraal.
- Mensen zijn veel mobieler dan vroeger: de burger beweegt.
- In het verlengde van de participatiemaatschappij is het belangrijk dat ook organisaties en verenigingen meer samenwerken. Opgemerkt wordt dat verenigingen van elkaar kunnen leren. Vaak zijn verenigingen en organisaties die bij elkaar in de buurt liggen, niet met elkaar bekend. Dit kan worden opgelost door met elkaar in gesprek te gaan en bij elkaar op de koffie te gaan (koffiepot doorgeven). Corry de Koster roept op om dit te doen.
- Competitie en concurrentie tussen verenigingen in dezelfde buurt/cluster speelt altijd mee. Daarom ook samenwerkingen buiten het cluster bekijken.
- Buurtcentrum Amusant betaalt een hoge huur maar kampt met een terugloop van arrangementen als gevolg van de wijzigingen in de WMO. Het heeft behoefte aan meer activiteiten in de avonduren. Dat kan voor alle doelgroepen. Men staat open voor alle vormen van samenwerking en cross overs.

6. Afronding

Eugene Lebon vraagt nogmaals binnen een week correcties en aanvullingen toe te sturen. Het verslag zal binnen twee weken worden toegezonden. Op 17 december zal de gemeenteraad de toekomstvisie behandelen. Eugene bedankt iedereen nogmaals voor inbreng en betrokkenheid.

Sittard-Geleen
Cluster/Team

04-11-2015
Beleid, Maatschappij